

En fascinerende og etterlengtet fortelling om norsk presses historie

– kunnskapsrik, velskrevet og gjennomillustrert

Norsk presses historie 1660–2010
En samlet fremstilling i fire bind

Hovedredaktør:
Hans Fredrik Dahl

2000 sider med pressens egen historie fra den spede begynnelsen på 1600-tallet og frem til vår egen tid.

«Verket kan både lære oss om historien og gi oss grunnlag for bedre å håndtere overgangen til nye medier.»

Trond Giske, Nærings- og handelsminister

Bind 1: En samfunnsmakt blir til 1660–1880

«Når vi nå står midt oppe i vår største strukturelle omstilling, tror jeg det er viktig å forstå hvor vi kommer fra, hvordan vår oppgave er formet over tid og derfor har varig verdi.»

Sjefredaktør Arne Blix, Adresseavisen, leder av Norsk Presseforbund

Pressen dannes og formes

Pressens historie er også historien om nasjonsbygging, trykkefrihet, litteratur og ny teknologi. Pressens og journalistikkens utvikling er et sentralt innslag i det moderne gjennombrudd. Den norske vei mot kapitalisme og parlamentarisme er brolagt med aviser.

Bindredaktør: Martin Eide

Bind 2: Parti, presse og publikum 1880–1945

«Slik jeg ser det, er det helt åpenbart at på veldig mange områder er ikke pressen lenger den fjerde statsmakt, den er den første.»

Carl I. Hagen

Da partiene fant sine aviser og pressen sitt publikum

Avisene blir organer for sitt eget parti. Arbeiderklassen erobres som avislesere og utvider pressens markedsgrunnlag, en utvidelse der ny trykkekategori og bedret papirkvalitet var viktige forutsetninger.

Nye temaer fanger nye lesere; sport og kriminalstoff, men også kuriosa og notiser. Intervjuet gjør sin entré og bidrar til leservennligheten.

Bindredaktør: Rune Ottosen

Bind 3: Imperiet vakler 1945–2010

«I disse ulvetider kan noen hver ha behov for å bli minnet om pressens avgjørende rolle i samfunnsutviklingen.»

Marie Simonsen,
Politisk redaktør, Dagbladet

Den fjerde statsmakt står på usikker grunn

Imperiet har vokst, og det har vaklet. Avisdøden i 1950- og 60-årene fikk stor oppmerksomhet i samtiden. Partipressens gradvise oppløsning ble møtt med motstand, men også begeistring. Avishus blir til mediehus. De utgjør fortsatt en betydelig maktfaktor i det norske samfunnet. Men står de støtt?

Bindredaktør: Guri Hjeltnes

Bind 4: Norske aviser fra A til Å

«Norsk presse er mye mer og langt mer spennende og sammensatt enn Oslo-avisene.»

Randi Fløtten Andreassen, Redaktør,
Sør-Varanger Avis

En unik samling

Nærmere 400 historiske og nålevende norske aviser har fått hver sin kortfattede og poengterte biografi i dette bindet. Riksaviser, regionsaviser og lokalaviser er portrettert, og med dem viktige aktører og markante profiler i det norske pressehistoriske landskapet. Dette er et unikt oppslagsverk over aviser som har, eller har hatt, en betydelig rolle i norsk samfunnsliv.

Bindredaktør: Idar Flo

Dette er journalistenes, aviseiernes, redaktørenes, fotografenes, typografenes og trykkernes yrkeshistorie fortalt i sammenheng.

Verket omtaler avisenes virkemåte som talerør og kanaler, som uttrykk og språkbærere, for meninger og informasjon om det norske samfunnet i moderne tid.

Vi møter profilene som har satt sitt preg på historien og følger utviklingen av avissjangerne med Christian Kroghs pregjournalistikk, Arne Garborgs målkamp og Lise Linbæks krigsreportasjer.

Verket er ført i pennen av landets fremste historikere og pressens egne skribenter.

Redaktørene av Norsk presses historie 1660–2010:

Verkets hovedredaktør

HANS FREDRIK DAHL (f. 1939) er en av landets mest kjente historikere. I over 35 år har han arbeidet med mediernes utvikling, både som historiker og presse-mann. Han var kulturredaktør i Dagbladet 1978–1985 og har vært professor i medievitenskap ved Universitetet i Oslo siden 1989.

Bind 1: En samfunnsmakt blir til 1660–1880

MARTIN EIDE (f. 1956) er professor ved Institutt for informasjons- og medievitenskap, Universitetet i Bergen. Mediernes og journalistikkens samfunns-messige rolle og makt har stått sentralt i Martin Eides forskning. Han har blant annet arbeidet med politisk kommunikasjon og mediernes politiske rolle.

Bind 2: Parti, presse og publikum 1880–1945

RUNE OTTOSEN (f. 1950) er statsviter og journalist, og fra 1996 ansatt ved Journalistutdanningen, Høgskolen i Oslo, der han ble professor i 1999. Otosen er en aktiv faglitterær forfatter. Han var leder for Norsk faglitterære forfatter- og oversetterforening (2001–2005) og er nestleder i Norsk pressehistorisk forening.

Bind 3: Imperiet vakler 1945–2010

GURI HJELTNES (f. 1953) er historiker og journalist og fra 2004 professor i journalistikk ved Institutt for kommunikasjon, kultur og språk ved Handelshøyskolen BI. Hjeltnes var leder av SKUP-juryen (Stiftelsen for en kritisk og undersøkende journalistikk) 1991–2000.

Bind 4: Norske aviser fra A til Å

IDAR FLO (f. 1968) er historiker med doktorgrad om gjenreise og rettoppgjør i Norsk Filmrevy i tiden etter annen verdenskrig. Han har vært redaksjons-sekretær for prosjektet «Norsk presses historie».

Billedredaktør

NILS E. ØY (f. 1946) er redaktør og journalist. Han var redaktør i Gudbrandsdølen Lillehammer Tilskuer fra 1984 til 1988, deretter instituttleder ved Institutt for Journalistikk i Fredrikstad frem til 1996, da han tok over som generalsekretær i Norsk Redaktørforening. Øy er også dosent i journalistikk ved Høgskulen i Volda.

«Nettopp i en tid da pressen i form og innhold utfordres, er det viktig å løfte frem norsk pressehistorie. Demokratiske kvaliteter, eksempelvis ønsket om nyansert debatt eller bred folkelig innsikt og deltagelse, vil også i fremtiden være avhengige av redaksjonenes arbeid, uavhengig av plattform.»

Olemic Thommessen (H)
medlem av Stortingets kulturkomité

«Det er et paradoks at den norske pressehistorien ikke tidligere er skrevet.»

Harald Stanghelle
Politisk redaktør, Aftenposten

Norsk presses historie 1660–2010

En samlet fremstilling
i fire bind

Pris: 1499,- (alle 4 bind)

ISBN: 978-82-15-01613-9

Bestilling:

Tlf: 23 03 05 75

Fax: 23 03 05 76

E-post:

pressehistorien@
universitetsforlaget.no

Internett:

www.universitetsforlaget.no

UNIVERSITETSFORLAGET